

Avskjutningsrapportering

Västerbotten

Tillförlitlig avskjutningsstatistik, som är jämförbar över tid, är en av grundstenarna i en faktabaserad viltförvaltning. Ett stort tack riktas till er som bidragit genom att skicka in uppgifter om fällt vilt.

Foto: Madeleine Lewander

Avskjutningsrapport: 1 juli 2023 - 30 juni 2024

Jägaren lämnar sina skottlistor till den i jaktlaget som ansvarar för rapporteringen, vilken i sin tur sammanställer alltihop och gör en enda rapport för hela jaktlaget. Möjlighet finns nu också för jaktlagets medlemmar att använda en app kopplad till Viltdata. Varje jaktlag i Viltdata har en unik jaktlagsnyckel för ändamålet. För mer information och statistik se www.viltdata.se

Svenska Jägareförbundet har sammanställt avskjutningsstatistik sedan 1939. Jägarårens rapportering gör det möjligt att följa viltstammarnas tillstånd och utveckling, den är ett viktigt underlag i den lokala och regionala viltförvaltningen.

Inrapporterade uppgifter för enskilda områden särredovisas inte – de utgör endast underlag för skattning av avskjutningen och en beräkning av viltstammarnas utveckling på jaktvårdskrets- och länsnivå.

Västerbotten

Rapporteringen för jaktåret 2023-2024

För att stärka kvaliteten på statistiken strävar Jägarförbundet efter ökad rapporteringsvilja och därmed bättre täckningsgrad. Rapporteringen för jaktåret 2023/2024 har i Västerbottens län varit bra och täckningsgraden har ökat jämfört med föregående år. Antalet jägare och jaktlag som rapporterar måste bli större så påminn varandra om vikten av att rapportera skjutet vilt. För att öka rapporteringsgraden har jägarförbundet inlett ett samarbetet med SCA där de som jagar på deras marker uppmanas att rapportera in fällt vilt via viltdata-appen.

Viltövervakning ger en möjlighet att följa viltstammarnas tillstånd och utveckling och kan därmed ge en fingervisning om hur man kan anpassa sin förvaltning under nästkommande år. Det är lika viktigt att rapportera antalet fällda individer oavsett om få eller många fälls av arten i fråga då syftet med insamlingen av statistiken är just att följa populationssvängningarna av de olika viltarterna. Något som också blir allt viktigare är att vi som jägare kan visa på jaktens långsiktiga hållbarhet.

I denna avskjutningsrapportering behandlas vilt utom älg. Några arter upptagna i Bilaga 4—SFS 2021:334 ingår inte i detta uppdrag. Arter relevanta för Västerbottens län i detta fall är bisam, mink, mufflon, mårhund, stadsduva och havstrut som alltså inte behandlas i denna rapport.

De siffror som visar antalet fällda älgar är bara för att sätta älgen som vilt i relation till övrigt vilt. Övrig statistik över fällda älgar sker via Länsstyrelsen och redovisas på annat sätt. Statistik på fällda älgar och kronhjort har hämtats från Länsstyrelsen i Västerbottens län. Länsstyrelsens avskjutningsstatistik gällande vilt fällt på statens mark ovan odlingsgränsen har adderats till skattningarna. Statistik på fällda stora rovdjur har hämtats ur Rovbase och statistik på fällda sälar har hämtats från Naturvårdsverket.

Notering angående kurvdiagram: skuggade fält visar 95-procentigt kredabilitetsintervall (trolighetsintervall) för skattat antal av respektive art. Detta innebär det område där det sanna värdet finns i 95 fall av 100, medan det skattade antalet visar det troligaste värdet. Saknas det skuggade fältet i diagrammet har inget kredabilitetsintervall kunnat beräknas beroende på hur datat samlats in.

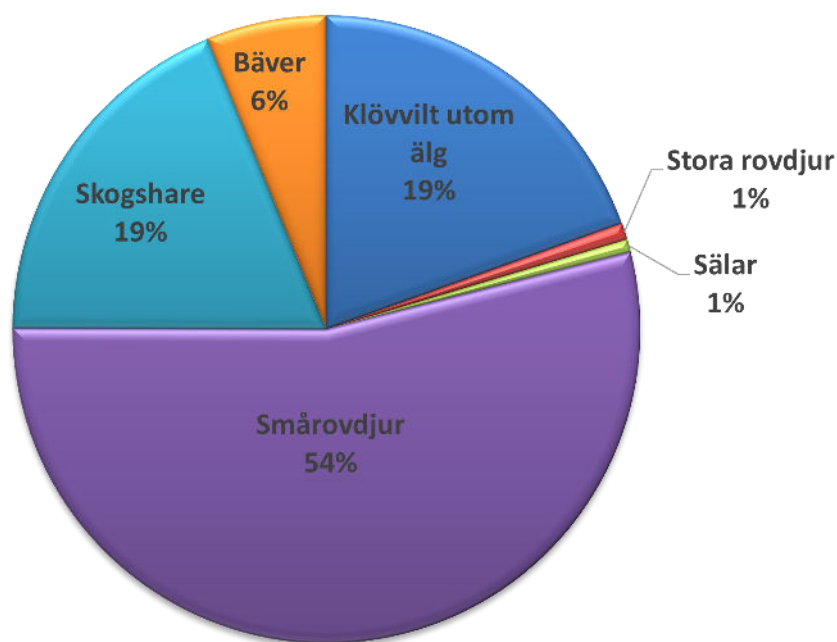
Jaktens mångfald inom Västerbottens län

Älg är det viktigaste viltet i länet både avseende antalet jägare som jagar och den köttmängd det ger. När det kommer till vilt förutom älg så är det framförallt fågel som fålls. I länet beräknas det ha fållts 31 600 fågelvilt under förra jaktåret, jämfört med 11 000 vilt av de däggdjursarter som får jagas (älg ej inräknad).

Inom Västerbottens län fålls årligen en mängd olika fågelarter. Tillgången på en fågelart kan variera stort mellan olika år beroende på häckningsframgång. Jakten efter skogsfågel och ripa intar en särställning i länet och utgör cirka två tredjedelar av de fållda fåglarna men även jakten på mås- och kråkfågel är stor.

När det gäller avskjutningen avseende däggdjur utgör smårovdjur den största gruppen. Rödräv är störst bland pälsviltet följt av skogsmård. Bland matviltet är skogshare och rådjur vårt läns viktigaste småvilt. Trenden för klövvilt annan än älg visar på minskande avskjutning.

Gemensamt för de flesta småviltarter är att svängningarna i populationerna följer sorkcyklerna.

Fördelning av olika grupper av jaktbara däggdjursarter, Västerbottens län 2023/2024

Källor: Svenska Jägarförbundets viltövervakning, Länsstyrelsen Västerbotten, Rovbase och Naturvårdsverket.

Jaktens mångfald inom Västerbottens län

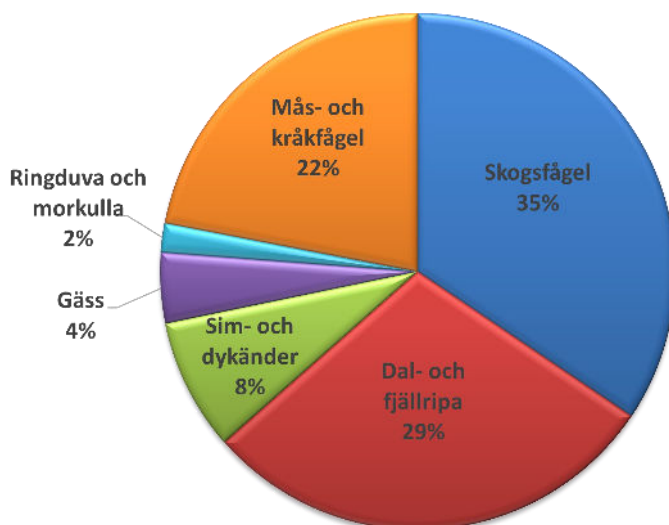
Art	Avskjutning	95 % trolighetsintervall	Antal jämfört med 2022/2023
<i>Klövvt</i>			
Dovhjort		49 (18 - 146)	+12
Kronhjort		210	-29
Rådjur		1880 (1679 - 2120)	-25
Älg		7898	-1335
<i>Stora rovdjur</i>			
Björn	85 (L) + 12 (S) = 97		0
Lo	10 (L) + 4 (S) = 14		+6
Varg	1 (S)		0
<i>Övriga däggdjur</i>			
Bäver		677 (546 - 861)	+156
Gråsäl		63	+48
Grävling		873 (707 - 1119)	+111
Rödräv		3601 (3169 - 4112)	-614
Skogshare		2056 (1802 - 2381)	-453
Skogsmård		1444 (1152 - 1831)	+223
Vikare		9	-16

Tabell: Skattat antal fällda jaktåret 2023-24, Västerbotten. L= licensjakt, S= skyddsjakt.

Källor: Svenska Jägarförbundets viltövervakning, Länsstyrelsen Västerbotten, Rovbase och Naturvårdsverket

Vinterjakt på skogsfågel. En jaktform och ett vilt som uppskattas av den Svenska Jägaren. Foto: Niklas Lundberg

Fördelning av olika grupper av jaktbara fågelarter, Västerbottens län 2023/2024

Källa: Svenska Jägareförbundets viltövervakning och Länsstyrelsen Västerbottens län.

Art	Avskjutning	95 % trolighetsintervall	Antal jämfört med 2022/2023
<i>Fåglar</i>			
Bläsand		52 (12 - 164)	+1
Dalripa		6579	-825
Fiskmås		462 (285 - 762)	-82
Fjällripa		2600	+277
Grågås		414 (248 - 727)	-18
Gråtrut		52 (13 - 181)	-3
Gräsand		808 (588 - 1152)	+10
Havstrut		6 (2 - 48)	+1
Järpe		1176 (914 - 1539)	+244
Kaja		857 (580 - 1301)	-73
Kanadagås		980 (691 - 1413)	-69
Knipa		194 (123 - 313)	+40
Kricka		278 (197 - 420)	+96
Kråka		1852 (1471 - 2372)	-127
Morkulla		56 (28 - 106)	-19
Nötskrika		1863 (1459 - 2453)	-41
Orre		5562 (4673 - 6874)	-304
Ringduva		520 (335 - 819)	-159
Skata		1852 (1493 - 2314)	-40
Storskrake		20 (4 - 64)	-12
Tjäder		4139 (3438 - 5099)	-35
Vigg		4 (0 - 40)	-1

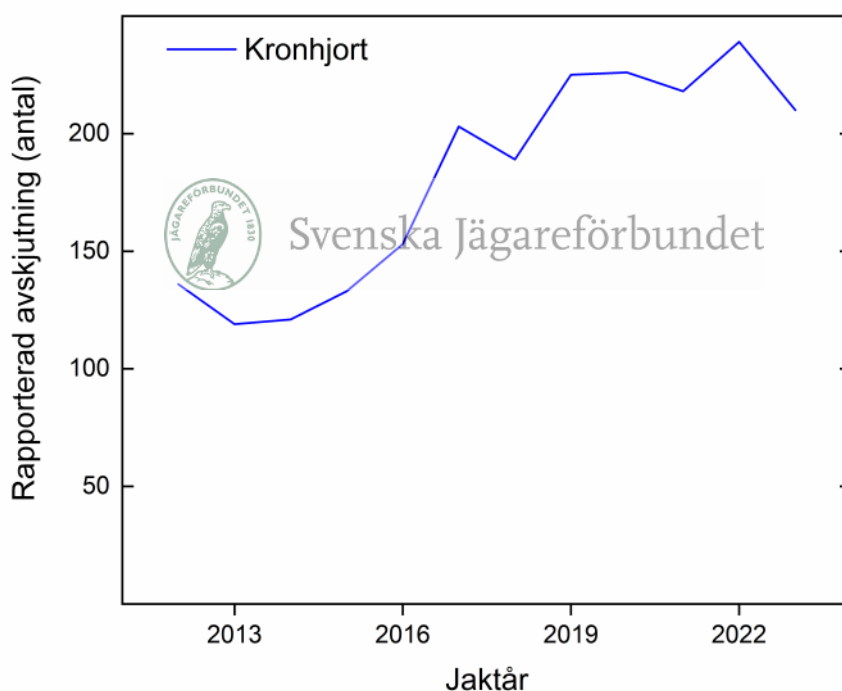
Tabell: Skattat antal fällda jaktåret 2023-24, Västerbottens län. Beträffande dal- och fjällripa utgörs beräknad avskjutning som summan av skattad avskjutning på privat mark och fällt vilt på statens mark inrapporterat till Länsstyrelsen i Västerbottens län.

Källor: Svenska Jägareförbundets viltövervakning och Länsstyrelsen i Västerbottens län

Avskjutning kronhjort Västerbottens län

Avskjutningen av kronhjort har minskade med 20-talet djur det senaste jaktåret. Orsaken till denna minskning är okänd men torde ligga i avskjutningsstrategin. Kronhjorten visar på en ökande population och sprider sig över länet från centrat i Nordmalings jaktvårdskrets där även största avskjutningen sker. Kronskötselområden har registrerats både norr om Robertsfors och söder om Skellefteå. Kronhjort observeras sporadiskt så långt västerut som i Vindelns- och Lycksele jaktvårdskretsar.

Avskjutning kronhjort i Västerbottens län jaktåret 2023-24, Källa: Länsstyrelsen Västerbottens län.

Avskjutning dovhjort Västerbottens län

En mindre population av dovhjort finns sydost om Nordmalings samhälle och har funnits där sedan cirka 40 år tillbaka. Dovhjortarna sprider sig långsamt och det fälls uppskattningsvis 40-50 dovhjortar årligen. Vad hela populationen uppgår till är okänt. Jaktåret 2023-24 skattades avskjutningen till åtta hanhjortar, 18 hindar och 14 årskalvar, eller totalt 40 djur.

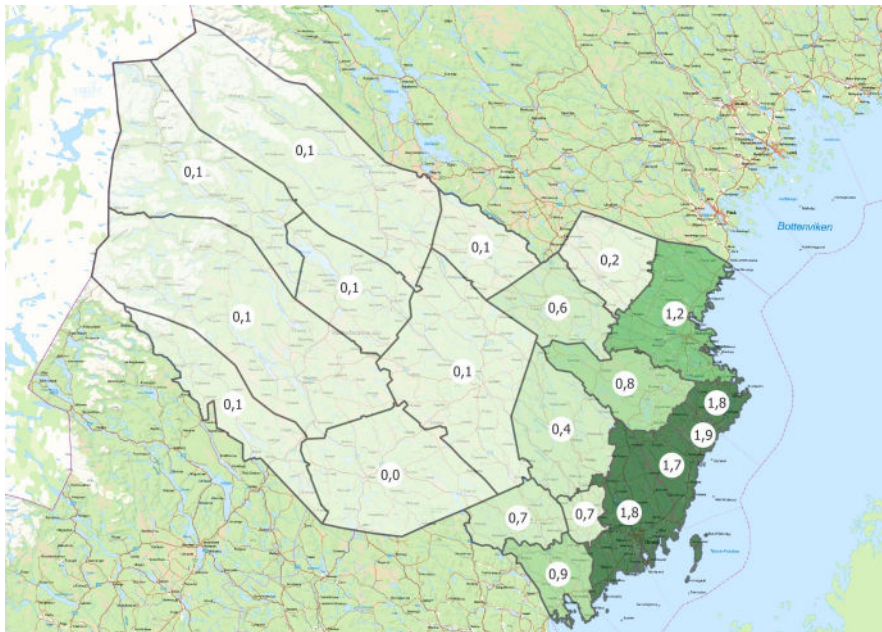
Källa: Svenska Jägareförbundets viltövervakning.

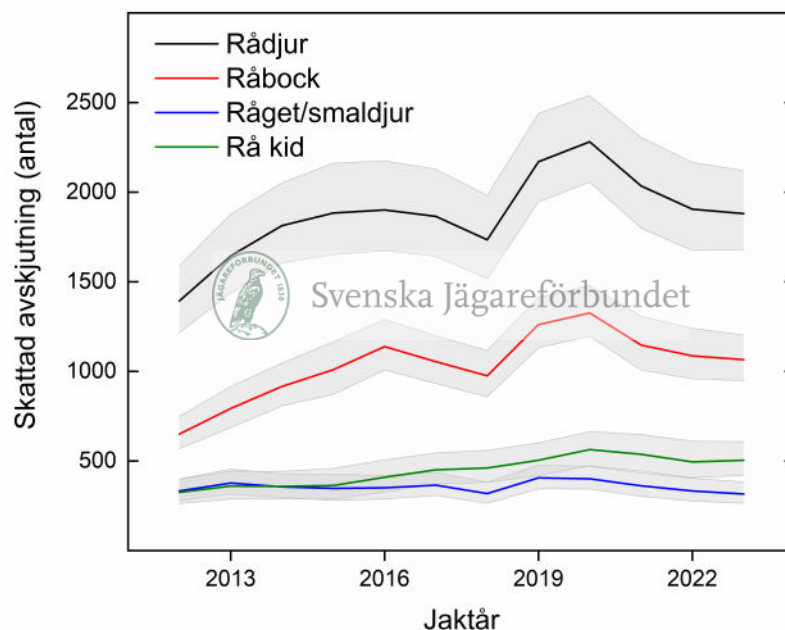
Avskjutning rådjur Västerbottens län

Avskjutningen av rådjur har visat på en minskande trend sedan 2020. Orsaken till minskningen är oklar men några snövintrar senaste åren kan ha spelat in. Jaktåret 2023-24 beräknas det i länet ha fällts 1065 råbockar, 316 smaldjur eller getter och 504 kid, totalt 1880 rådjur, eller 0,45 rådjur per 1000 hektar.

Största avskjutningen sker utefter kusten och högsta avskjutningen var i Nysätra jaktvårdskrets med 1,9 rådjur per 1000 hektar.

Avskjutning rådjur, antal/1000 ha, kretsvis i Västerbottens län jaktåret 2023-24. Källa: Svenska Jägareförbundets viltövervakning

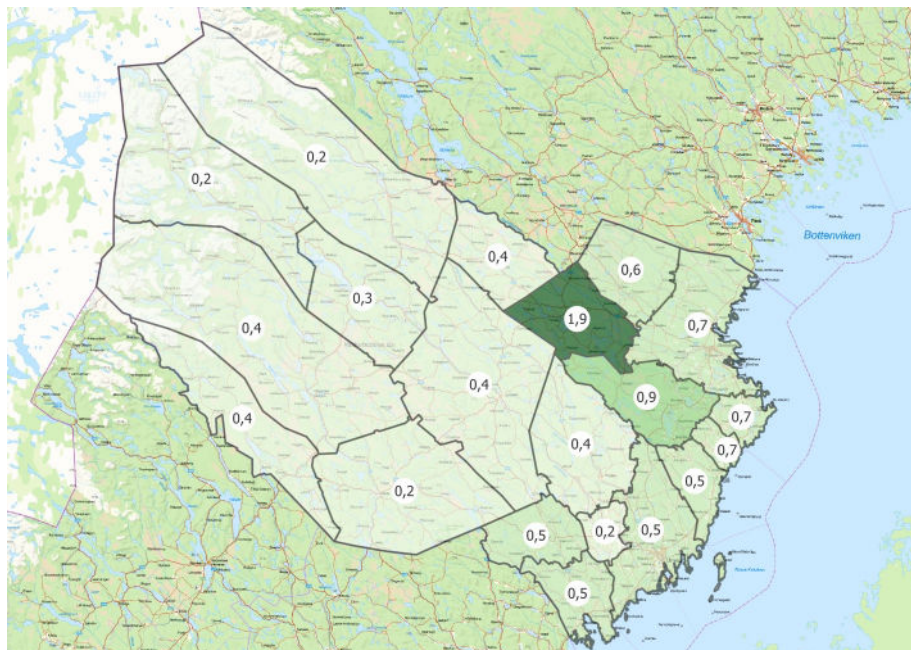

Avskjutning rådjur i Västerbottens län jaktåren 2012/13– 2023/24 Källa: Svenska Jägareförbundets viltövervakning.

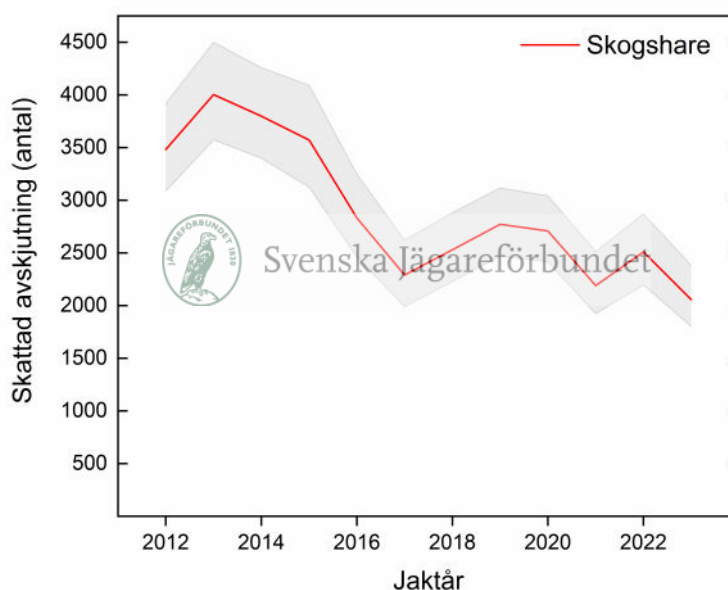

Avskjutning skogshare Västerbottens län

Antalet fällda skogsharar minskade med drygt 400 individer jämfört med året innan. Den totala avskjutningen skattas till 2056 skogsharar under förra jaktåret. Normalt pendlar årlig avskjutning mellan 2 000 till 6 000 djur på länsnivå. Kustkretsarna är som brukligt områden som förknippas med harjakt (främst med drivande hund) och högre hartätheter men även jaktvårdskretsar i inlandet kan hysa täta stammar av skogshare. Som exempel fälldes det 1,9 harar per tusen hektar i Norsjö jaktvårdskrets.

Avskjutning skogshare, antal/1000 ha, kretsvis i Västerbottens län jaktåret 2023–24. Källa: Svenska Jägarförbundets viltövervakning

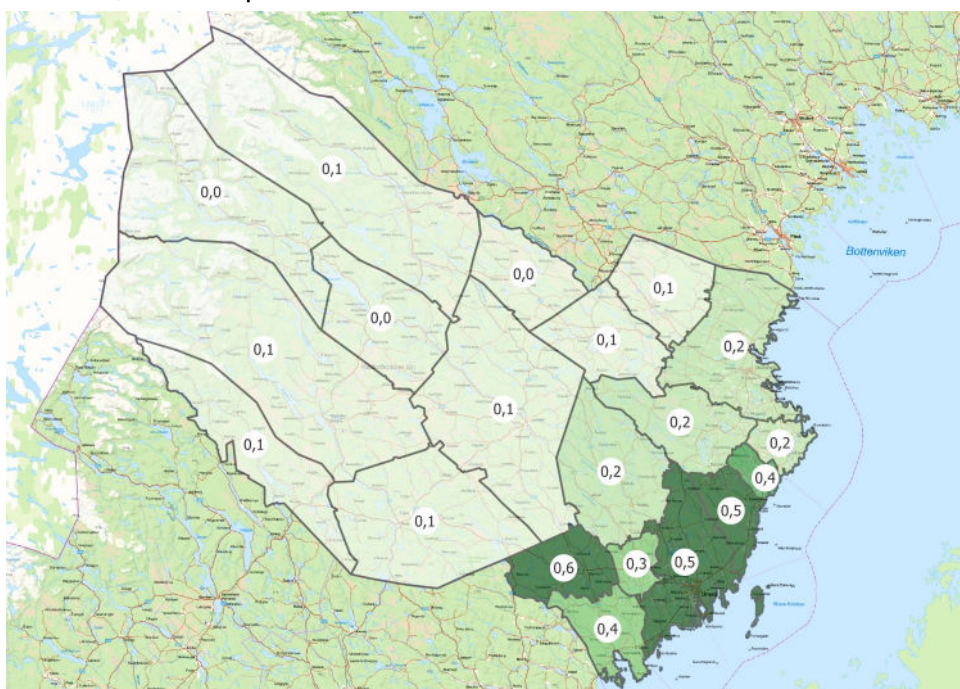

Avskjutning av skogshare i Västerbottens län jaktåren 2012/13– 2023/24 Källa: Svenska Jägarförbundets viltövervakning.

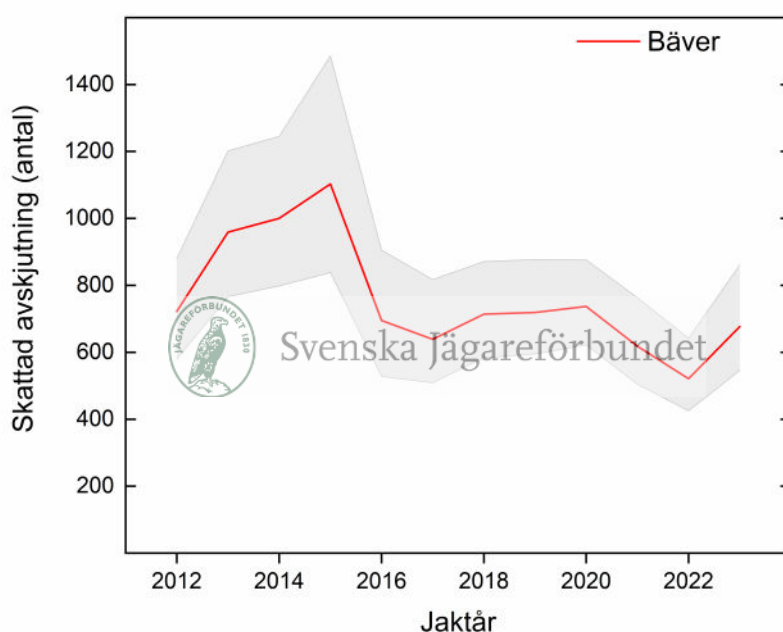

Avskjutning bäver Västerbottens län

Avskjutningen av bäver minskade kraftigt mellan 2015 och 2016 och avskjutningen har sedan dess planat ut på en nivå runt 600 fällda bävrar årligen. Förra jaktåret beräknas det ha fällts 677 bävrar i länet, en ökning med 176 bävrar jämfört med jaktåret innan. Högsta avskjutningen var i Bjurholms jaktvårdsrets med 0,6 bävrar per 1 000 hektar.

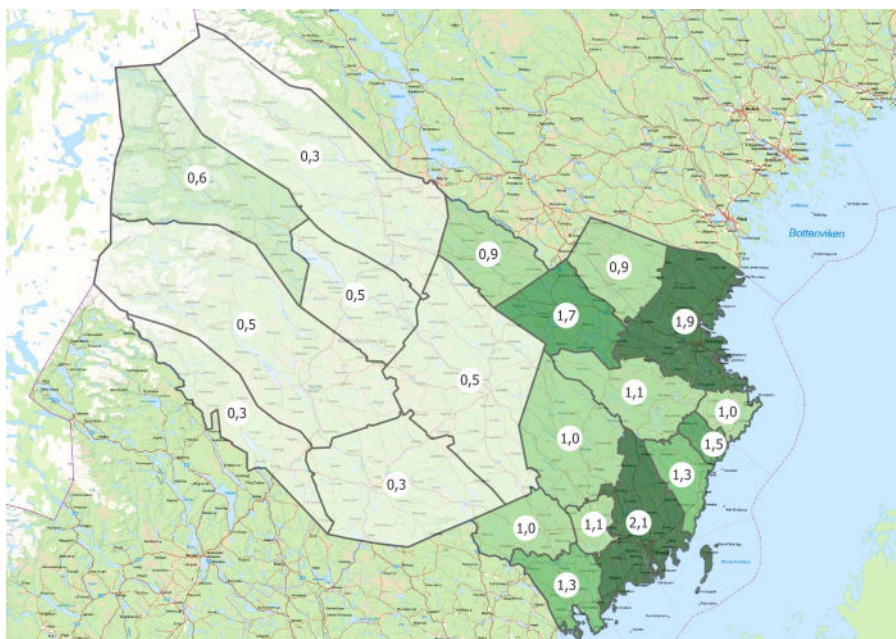
Avskjutning bäver, antal/1000 ha, kretsvis i Västerbottens län jaktåret 2023–24. Källa: Svenska Jägareförbundets viltövervakning

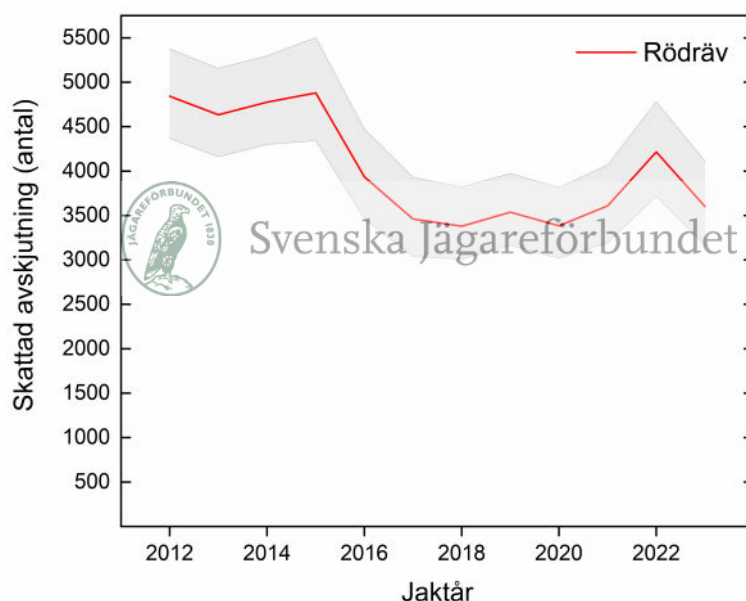
Avskjutning bäver i Västerbottens län jaktåren 2012/13– 2023/24 Källa: Svenska Jägareförbundet viltövervakning.

Avskjutning rödräv Västerbottens län

Antalet fällda rödrävar minskade jämfört med förra jaktåret med drygt 700 individer och det beräknas ha fällts 3 601 rödrävar. Normalt pendlar årlig avskjutning mellan 3 500 till 5000 djur på hela länet. Avskjutningen är generellt sett högre ut mot kusten där högsta avskjutningen var i Umeå jaktvårdskrets med 2,1 rävar per 1000 hektar, men även inlandskretsar kan ha en hög avskjutning som Norsjö jaktvårdskrets med en avskjutning på 1,7 rävar per 1000 hektar. Rapporteringen av rävskabb har varit låg senaste året.

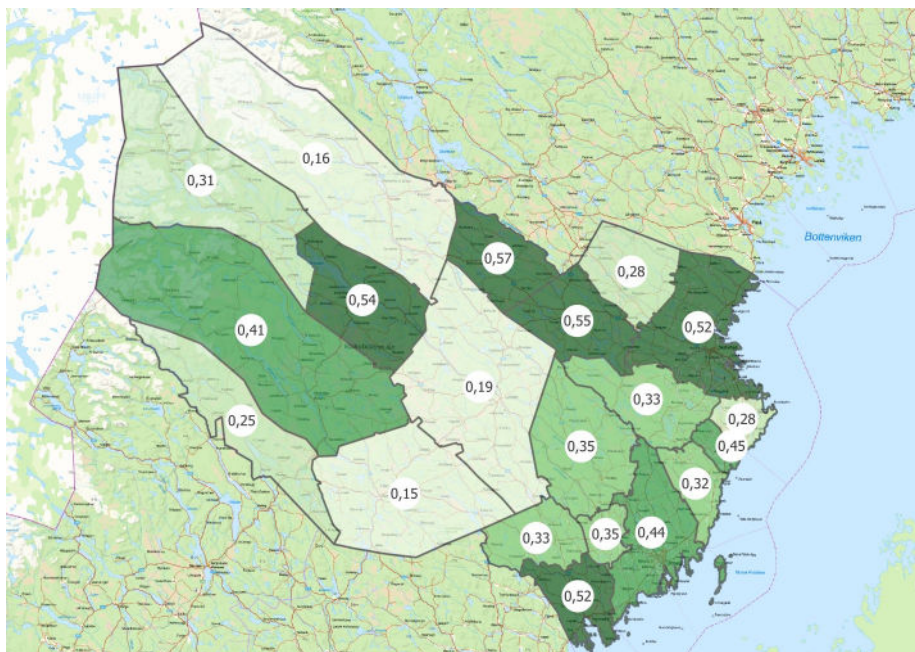
Avskjutning rödräv, antal/1000 ha, kretsvis i Västerbottens län jaktåret 2023–24. Källa: Svenska Jägareförbundets viltövervakning

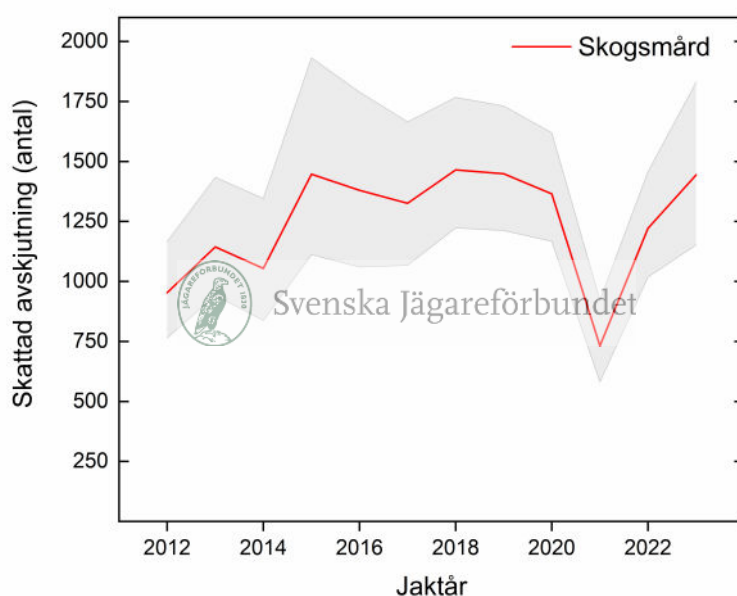
Avskjutning rödrev i Västerbottens län jaktåren 2012/13– 2023/24 Källa: Svenska Jägareförbundets viltövervakning.

Avskjutning skogsmård Västerbottens län

Avskjutningen av skogsmård har ökat de senaste två åren och förra året beräknas det fällt 1450 mårdar i länet, cirka 250 fler än jaktåret innan. Utifrån avskjutningsstatistiken verkar tätheten av skogsmård kunna vara densamma oavsett kustland eller inland. Flest skogsmårdar fölldes förra jaktåret i Malå jaktvårdskrets med nästan 0,6 mårdar per 1000 hektar.

Avskjutning skogsmård, antal/1000 ha, kretsvis i Västerbottens län jaktåret 2023–24. Källa: Svenska Jägareförbundets viltövervakning

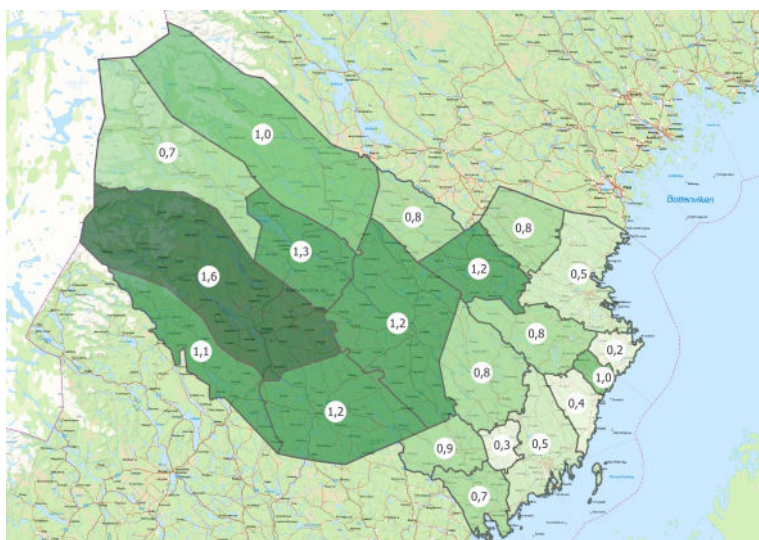
Avskjutning skogsmård i Västerbotten jaktåren 2012/13– 2023/24 Källa: Svenska Jägareförbundets viltö-
vervakning.

Avskjutning av tjäder, orre och järpe Västerbottens län

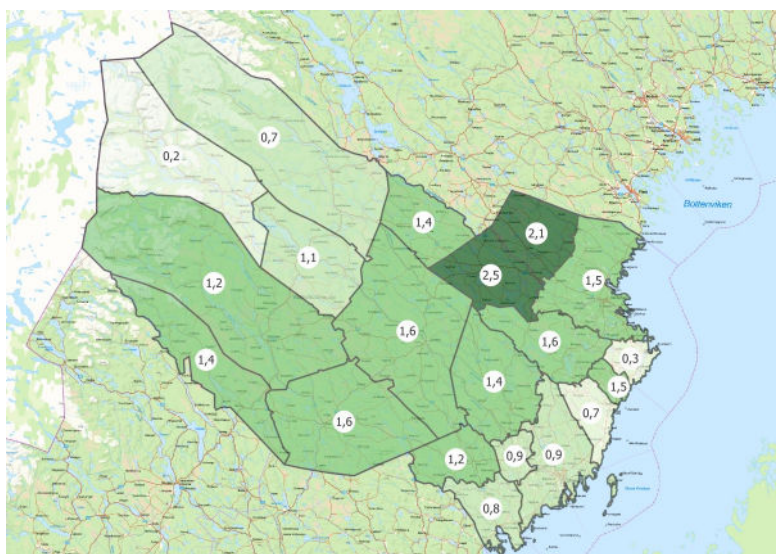
Avskjutningen av tjäder var under förra jaktåret i det närmaste oförändrad och det beräknas ha fällts drygt 4 100 tjädrar. Även avskjutningen av järpe ökade och det beräknas ha fällts knappt 1 200 järpar under förra jaktåret, en ökning med cirka 270 fåglar. Avskjutningen av orre minskade däremot och det beräknas ha fällts 5 600 orrar, en minskning med knappt 200 fåglar.

Våra hönsfåglar varierar stort till antal mellan olika år. Avskjutningen av tjäder kan variera mellan 2 000 fåglar ett dåligt år till 12 000 fällda tjädrar ett år med god föryrngning. På samma sätt kan avskjutningen av orre variera mellan 2 000 till 17 000 fåglar och för järpe 1 000 till 4 000 fåglar. Allt enligt de naturliga variationerna.

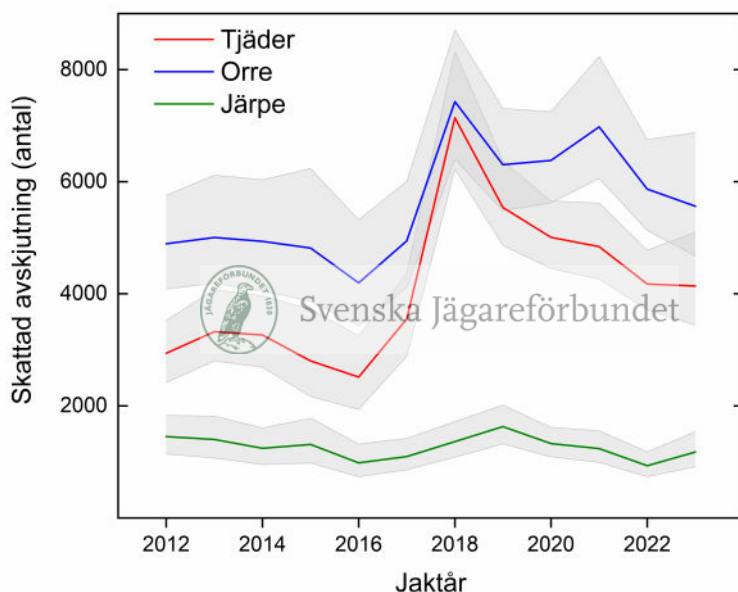
Avskjutningen av tjäder var som högst i Vilhelmina jaktvårdskrets med 1,6 fällda tjädrar per 1 000 hektar. Avskjutningen av Orre var som högst i Norsjö jaktvårdskrets med 2,5 fällda orrar per 1 000 hektar.

Avskjutning tjäder, antal/1000 ha, kretsvis i Västerbottens län jaktåret 2023–24. Källa: Svenska Jägareförbundets viltövervakning

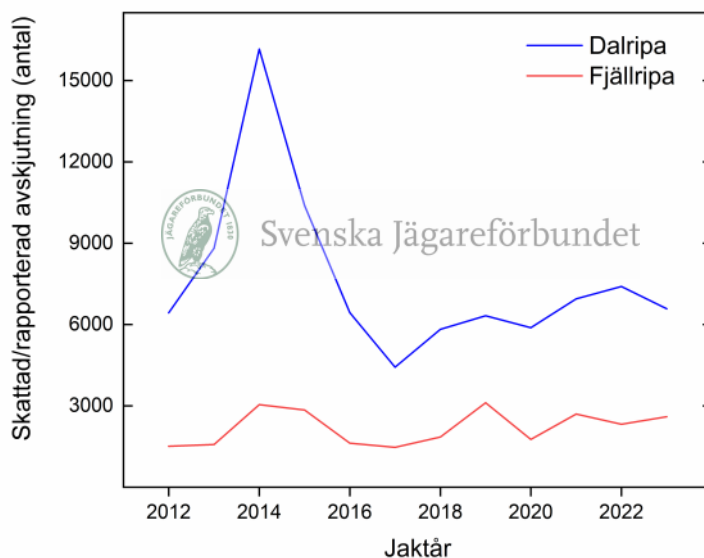
Avskjutning orre, antal/1000 ha, kretsvis i Västerbottens län jaktåret 2023–24. Källa: Svenska Jägareförbundets viltövervakning

Avskjutning av tjäder, orre och järpe i Västerbotten jaktåren 2012/13– 2023/24 Källa: Svenska Jägareförbundet viltövervakning.

Avskjutning dal– och fjällripa Västerbottens län

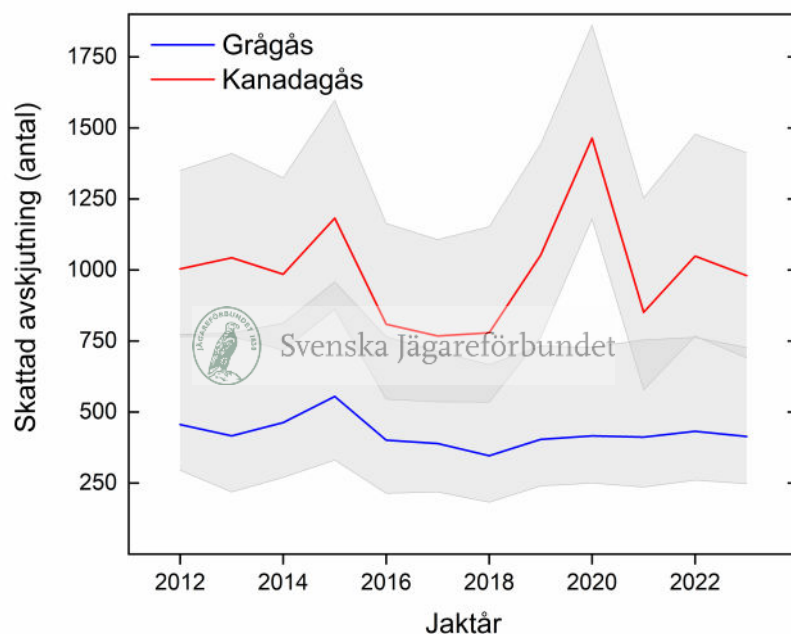
Avskjutningen på dalripa minskade under förra jaktåret och det beräknas ha fällts knappt 6 600 dalripor, en minskning med drygt 800 fåglar jämfört med jaktåret innan. Däremot ökade avskjutningen på fjällripa och det beräknas ha fällts 2 600 individer, en ökning med knappt 280 fåglar. Precis som skogsfågel så varierar antalet ripor stort mellan olika år.

Avskjutning av dal– och fjällripa i Västerbotten jaktåren 2012/13– 2023/24 Källa: Svenska Jägareförbundets viltövervakning och Länsstyrelsen i Västerbottens län.

Avskjutning av grågås och kanadagås Västerbottens län

Avskjutningen av grå- och kanadagås var i det närmaste oförändrad där det beräknas att drygt 400 grågäss och 980 kanadagäss föll under förra jaktåret, en svag minskning med knappt 20 grågäss och knappt 40 kanadagäss. Den mesta avskjutningen sker efter kusten där de huvudsakliga flyttstråken går.

Avskjutningen av grågås och kanadagås i Västerbotten 2012/13-2023/24. Källa: Svenska Jägareförbundets viltövervakning.

Grågäss i skördad gröda. Foto: Niklas Liljebäck.

Viktigt att rapportera avskjutningen

Att rapportera sin avskjutning är att ta sitt ansvar som jägare för sin jakt och sina viltstammar.

Det är såklart frivilligt att rapportera in sin avskjutning, men om du gör det så bidrar du och ditt jaktlag med bra data till nästa års förvaltning samt till en bättre förvaltning av vilt i vårt län.

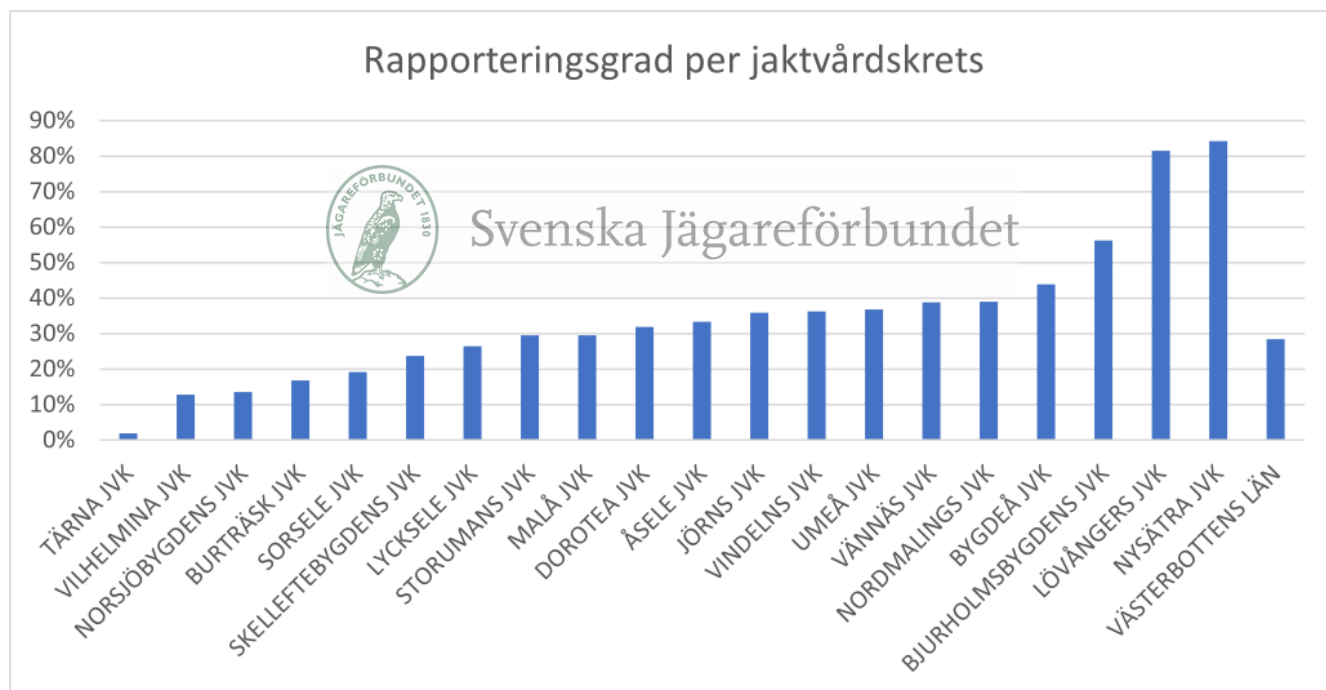
Om du och ditt jaktlag väljer att rapportera in avskjutningsdata så skall ni även rapportera in jaktmarksarealen. Den rapporterade arealen i varje jaktvårdskrets summeras och då erhålls täckningsgraden i rapporteringen för den aktuella jaktvårdskretsen samtidigt som beräkning av fällda individer per 1 000 ha möjliggörs.

Vid skattningen av avskjutningen används täckningsgraden som omräkningsfaktor. Beräkningen görs i varje enskild jaktvårdskrets för att på bästa sätt säkerställa likartade vildnadsförhållanden. Den skattade avskjutningen per jaktvårdskrets summeras till länsvis respektive nationell avskjutning.

För att erhålla bra kvalitet på skattningen bör hög rapporteringsgrad eftersträvas i varje enskild jaktvårdskrets.

Västerbottens län 2023– 2024

Täckningsgraden för jaktvårdskretsarna i Västerbottens län varierar mellan 2 - 84 %. Täckningsgraden för hela länet ligger på cirka 28 %. Vi strävar efter en så hög täckningsgrad som möjligt och om Ni önskar utbildning/information angående hur man rapporterar i Viltdata är det bara att Ni hör av Er till Länsansvarig Jaktvårdskonsulent Christer Zakrisson eller titta på de filmer som finns på www.viltdata.se.

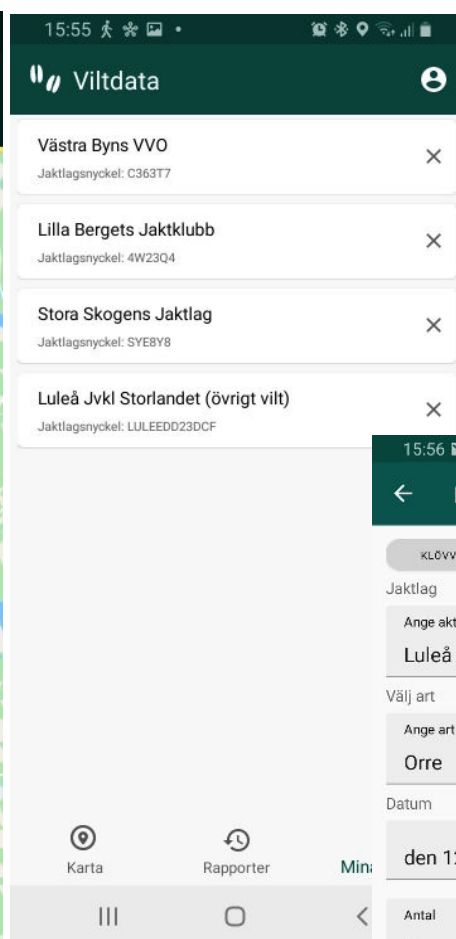

Förenklad rapportering med Viltdata-appen

För att förenkla rapporteringen av avskjutning från den enskilde jägaren till den som ansvarar för sammanställningen av jaktlagets totala avskjutning så har vi nu tagit fram en app. Appen möjliggör för jaktlaget att, på ett enkelt sätt, samla in avskjutning från alla jägare i laget utan en massa telefonsamtal, sms och papperslistor samtidigt som den även förenklar för den enskilde jägaren att hålla koll på sin avskjutning och rapportera den.

Varje jaktlag har en egen kod som delas ut till alla jägare som jagar på marken och som har laddat ner appen till sin telefon. Jägaren uppger koden i appen och får då tillgång till att rapportera avskjutning till det specifika jaktlaget. Om jägaren jagar i flera jaktlag så kan hen enkelt lägga till dessa i appen genom att skriva in koderna för de andra jaktlagen och på så sätt särskilja sin avskjutning på olika jaktlag.

Appen laddas ner i PlayButik (Android) respektive AppStore (Iphone). Använd sökord viltdata.

Svenska Jägareförbundet är en folkrörelse med 153 000 medlemmar som är organiserade i 22 till förbundet anslutna länsjaktvårdsföreningar. Förbundet bildades 1830 i syfte att rädda viltstammarna samt att främja en långsiktigt hållbar jakt. Svenska Jägareförbundet verkar utifrån en stor respekt för viltet, naturen, människan och samhället som kan sammanfattas i orden hänsyn och balans.

Förbundet har även i avtal uppdrag inom adaptiv klövviltsförvaltning, viltprovtagning, viltobservation, avskjutningsrapportering samt vilt och trafik.

Länsansvarig Jaktvårdskonsulent

Christer Zakrisson

christer.zakrisson@jagareforbundet.se